

■ Zemědělství

Státní lesy jako krmelec plný milionů: bývalé vedení odešlo s královskými odměnami

Martin Biben

martin.biben@hn.cz

Když musel Josef Vojáček loni před Vánoci opustit křeslo generálního ředitele státních Lesů České republiky, kritizoval ho tehdejší zastupující ministr zemědělství Marian Jurečka (KDU-ČSL) zejména za nevydařenou reorganizaci firmy. Podle odměn udělených předchozím šéfem resortu se však nezdá, že by ředitel největšího lesního podniku v zemi odváděl špatnou práci. V loňském roce si Vojáček přišel jen na prémie téměř na pět a půl milionu korun.

A vysoké odměny kolem 1,8 milionu korun ročně získali ve firmě zápasící s následky kůrovcové kalamity i další čtyři členové nejvyššího managementu. Všichni opustili státní lesy koncem roku spolu s odvolaným ředitelem. Milionové sumy navíc manažeři pobírali i v předchozích dvou letech, kdy se Lesy ČR buď propadly do hluboké ztráty, nebo je od ní zachránila jen štědrá, více než dvoumiliardová státní dotace.

Oslovení experti velkorysý odměny ve vedení státního podniku kritizují jako neadekvátní. HN zjistily jejich výši na základě žádosti podle zákona o osvobodném přístupu k informacím.

Největší prémie podle oficiálního sdělení státního podniku pobírali manažeři loni, tedy poslední rok ve funkci. U Vojáčka to bylo přesně 5,45 milionu korun. Kritizovaný šéf státních lesů si tak spolu s pravidelným měsíčním platem blízkým se podle webu Platyuredniku.cz 300 tisícům korun přišel jen za loňský rok zhruba na devět milionů. Jeho čtyři odborní ředitelé, jejichž plat činil přes 200 tisíc měsíčně, si pak přilepšili odměnami

mezi 1,77 a 1,86 milionu korun. Celkově si tak za rok vydělali částky blízké se 4,5 milionu ročně.

Odměny bohatě přes milion korun za rok pobírali šéfové jednotlivých úseků s jedinou výjimkou i v letech 2020 a 2019. Jejich nadřazený, který přišel do firmy na podzim roku 2018 z pozice ředitele Vojenských lesů a statků namísto odvolaného Daniela Szóráda, dostal předloni 2,1 milionu a rok předtím 600 tisíc korun.

Meziroční nárůst ukazuje, že prémie byly závislé zejména na hospodářském výsledku státní firmy. V roce 2019, když vykázala ztrátu 790 milionů korun, byly odměny zejména u generálního ředitele nižší, následující rok – po zisku 44 milionů korun – naopak stouply. Háček je v tom, že státní lesníci mohli zakončit rok 2020 v plusu jen díky dotaci od státu ve výši 2,3 miliardy. Ta jim měla vynahradit snížení cen dřeva po kůrovcové kalamitě. Původně podnik počítal se ztrátou až 1,9 miliardy. O uplynulém roce 2021 pak Vojáček při odchodu z funkce hovořil jako o úspěšném, firma prý vytvořila zisk před zdaněním a tvorbou rezerv kolem čtyř miliard korun. A jak ukazují výše uvedené sumy, i pro její šéfy byl rokem hojnosti.

Celkový plat generálního ředitele přitom ovlivňuje přímo ministr zemědělství. Tím byl v uplynulém volebním období Miroslav Toman (za ČSSD). Proč konkrétně Vojáčkovi lukrativní odměny přiklepl, ale nevyšvětlil. Svůj telefon nebral a nereagoval ani na SMS žádost o rozhovor k tématu. Výši svých odměn pak odmítl jakkoliv komentovat i sám Vojáček.

Podle zástupců zemědělského resortu se ředitelské prémie odvíjejí od platů jeho podřízených. „Konkrétní výše odměny je stanovena procentuálně z dosažené výše základních měsíčních mezd za kalendářní rok,“ uvedl k tomu vedoucí oddělení vládní a parlamentní agendy ministerstva zemědělství Karol Peša.

Výši odměn náměstků pak určují manažerské smlouvy, které podepisuje přímo ředitel podniku. A i u nich je podle tiskové mluvčí Lesů ČR Evy Joukové klíčové, zda podnik dosáhl zisku, nebo ztráty.

Z velkorysosti státu vůči šéfům podniku, který v posledních letech i kvůli pozdnímu a chaotickému zásahu proti kůrovci přišel o desítky tisíc hektarů lesů, je řada lesníků minimál-

ně rozpačitá. „Jeich odměny několikrát překračují součty platů a odměn ostatních lesníků za celý rok,“ podotkl například Milan Hron, který předsedá organizaci Pro Silva Bohemica, sdružující lesníky a vlastníky lesů. „Svým způsobem mě to však ani nepřekvapuje, o minulých vládách jsem si žádné hezké věci nemyslel. Ale doufám, že se to s novým vedením ministerstva změní a odměňování bude přiměřenější situací,“ dodal.

Podle lesnického experta, který si nepřál být jmenován, se však pravidla odměňování špičkových manažerů u dvou předchozích vlád příliš nelišily. „U tohoto státního podniku byla překvapující štedrost vždy,“ uvedl. Napůl v žertu pak zalitoval, že údaje o platech a odměnách nevyšly ve známost dříve,

ještě před uzavěrkou přihlášek do výběrového řízení na nového ředitele Lesů ČR. „Plat a odměny jsou i v eurech natolik vysoké, že by to mohlo přilákat inějaké manažery ze zahraničí,“ poznamenal. Naráží tak na fakt, že do výběru, který by měl skončit do konce února, se i přes lákavou finanční perspektivu přihlásilo jen pět zájemců.

Ministerstvo však v nastaveném systému odměňování top managementu podniku problém nevidí. „Pozice generálního ředitele je pozicí manažerskou, nikoliv úřednickou a je úkolem generálního ředitele dosáhnout pokud možno co nejlepšího hospodářského výsledku. Ministerstvo zemědělství navíc žádnou mimořádnou odměnu v posledních letech nevyplatilo,“ uvedl mluvčí resortu Vojtěch Bílý.

Štědré odměny státních lesníků Josef Vojáček musel odstoupit z vedení Lesů ČR kvůli údajně nezvládnuté reorganizaci. Za uplynulý rok ale dostal i tak na prémiech 5,5 milionu korun. Foto: ČTK

■ Covidové kompenzace

Podnikatelé kritizují vládní pomoc trhovcům jako nízkou

Martin Ťopek

martin.topek@hn.cz

Konec hojné covidové pomoci podnikatelům ukazuje připravovaná podpora prodejců na městských trzích, kteří o loňských Vánocích zůstali bez příjmů. Ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela (STAN) prezentoval, že kompenzaci dostanou ti, kterým poklesl obrát za druhé pololetí loňského roku v porovnání se stejným obdobím v roce 2019 alespoň o polovinu. Na peníze přitom dosáhnou jen nejmenší podnikatelé.

Vláda počítá s tím, že se pomoc bude týkat asi jedenácti tisíc prodejců. Rozdělit by si mohli až tři miliardy korun a pro různé obory jsou vyčleněna maxima od půl do jedno-

ho a půl milionu. „Primárně se jedná o adventní trhovce, pořadatele adventních trhů, kluby nebo organizátory kulturních a sportovních akcí,“ vyjmenoval Síkela.

Zatím není zcela jasné, jak se bude postupovat například u výrobců vánočních ozdob, kteří na nich pracovali po celý rok. Jasné je zatím jen to, že pokles obrátu na polovinu ve druhém pololetí bude základem výpočetního vzorce. „Nejedná se zatím o schválenou strukturu, tu předložíme v příštím týdnu,“ řekl Síkela. K navržené metodě se mají ještě vyjádřit podnikatelské svazy jako Asociace malých a středních podniků a živnostníků a Hospodářská komora.

Její zástupci se už nyní netají tím, že ministrův návrh je pro ně nepřijatelným překvapením. „Usilujeme o to, aby vládní pomoc firmám zasa-

ženým covidem byla založena na parametrech programů Covid 2021 a Covid Nepokryté náklady, což jsou osvědčené programy,“ řekl mluvčí komory Miroslav Diro.

Oba programy zbyly na ministerstvu po Sikelově předchůdci Karlu Havlíčkovi (ANO), schválila je Evropská unie a byly připraveny k okamžitému použití. Covid 2021 měl poskytovat podnikatelům a firmám pevnou částku od 300 do 500 korun na každé-

~
Pomoc pořadatelům adventních trhů je zastropována na 1,5 milionu, oni hovoří o ztrátě 8 milionů.

ho zaměstnance a den, podle Covidu Nepokryté náklady se měla proplácet část peněz vynaložených na podnikání při určitém poklesu obrátu. S tím už podnikatelé počítali.

Ministr Síkela označil programy za drahé. „Velkorysý plošný program by vyšel na 12 miliard korun a takové řešení považuji za nesystémové a silně proinflační,“ míní. Rozhodl se jít jinou cestou. Hodlá vyplácet pomoc vypočtenou nikoliv z vynaložených nákladů nebo počtu zaměstnanců, ale pouze z poklesu obrátu.

Havlíček ale upozorňuje, že oba programy bylo možné i po schválení unii podle potřeby upravovat. „Například se dala změnit vstupenka do těchto programů,“ řekl. Zároveň poukázal na to, že výpočet podpory z tržeb může být zavádějící, protože firmy, které prodávají své produkty či

služby s vysokou marží, jako třeba luxusní restaurace, dostanou větší podporu. „Zkoušeli to v Rakousku. Stálo to ohromné peníze a vznikaly tam sváry mezi firmami,“ dodal exministr.

Zklamání dali najevo také příjemci pomoci. „Během několika hodin nás zastavili a nám vznikla ztráta přes osm milionů korun. Teď nás má zachránit milion a půl,“ říká Lenka Střítecká ze společnosti Art4promotion. Ta patří mezi pořadatele adventních trhů, pro něž bude uvedena částka stropem.

Kritika neminula ani předpokládané číslo 11 tisíc podnikatelů, kteří by mohli na pomoc dosáhnout. To je několikrát méně než například 50 tisíc osob, jimž je vyplácen kompenzační bonus tisíc korun denně. Poukazuje na to Asociace malých a středních podniků a živnostníků.